

Doç. Dr. Selçuk Özdağ
Muğla Milletvekili
Yeni yol Partisi Grup Başkanvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Cevdet Yılmaz tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını, Anayasa'nın 98 ve İçtüzüğü'nün 96'ncı maddeleri gereğince talep ederim.
31.01.2025

Doç. Dr. Selçuk Özdağ
Muğla Milletvekili
Yeni Yol Partisi Grup Başkanvekili

Mardin Milletvekili George ASLAN tarafından 30 Ocak 2025 tarihinde TBMM'de dile getirdiği bir hususla ilgili olarak bazı yanlış anlaşılma ve şüphelerin giderilmesi adına vuzuha kavuşturulması gereken bir durum hasıl olmuştur.

Mardin Milletvekili George Aslan TBMM tutanaklarına yansıyan konuşmasında:

"Türkiye'de en çok hak ihlalinin yaşandığı alanlardan biri, malum, din özgürlüğü alanıdır. Uluslararası raporlarda sık sık bu soruna vurgu yapılmakta ve Türkiye, sürekli, din özgürlüğü konusunda hak ihlallerinin yaşandığı bir ülke olarak tanımlanmaktadır. Türkiye'de inançları nedeniyle, başta Aleviler ve Hristiyanlar olmak üzere farklı kesimler baskıcı ve ayrımcı uygulamalara maruz kalmaktadırlar. İktidarın Alevi köylerine cem evi yerine cami yapma politikasının yıllardır devam ettiğini biliyoruz, şimdi de Süryani köylerine zorla cami yapılmak istenmektedir. Midyat'a bağlı Zaz köyü, Türkçe adı İzbirak Mahallesi tarihî Süryani bir köydür. Köydeki kilise yaklaşık 1.300 yıllık geçmişe sahip. Köy, 1990'lı yıllarda çatışmalı ortam nedeniyle boşaltıldı, insanlar yurt dışına gitmek zorunda kaldı; son yıllarda köylüler tekrar köylerine dönerek yerleşmeye ve yeni evler yapmaya başladılar. Köyde Süryanilerin yanı sıra bir Müslüman aile de yaşamaktadır, bu aile sonradan zorla köye yerleşen bir ailedir. 2000'li yıllarda bölgede yapılan tapu kadastro çalışmaları kapsamında bu köyde Süryanilere ait bir ev cami olarak tescil ettirilmiştir. Geçtiğimiz günlerde buraya cami yapmak için inşaatla başlandı. Köyde ve yurt dışında yaşayan Süryanilerden oluşan bir heyet Kaymakam, Müftülük ve Valiyle görüşerek bu inşaatın durdurulmasını talep etti; yapılan görüşmeler sonucunda geçici olarak inşaat durdurulmuş durumda. Burada amaç gerçekten cami yapmak mıdır? Bir aile için camiye ihtiyaç var mıdır? Süryanilerin yıllar önce göç etmek zorunda bırakıldıkları köylerine dönmelerinden rahatsız olan kesimler var ve bu dönüşleri engellemek için bazı köylerde halkı taciz ettiklerini ve farklı yöntemlerle baskı kurduklarını biliyoruz. Bunlar, önce tapu kadastro çalışmalarında yaşanan karışıklıklardan faydalanarak köy sınırlarını değiştirmeye ve hazineye devredilmiş bazı arazileri satın almaya çalıştılar. Burada başarılı olmayınca Süryani köylerinde cami yapılması için çalışmalara başladılar.

Önce Midyat'ın Gülgöze, diğer adıyla Invarido köyüne bir cami yapıldı. Sonradan Savur'un Dereiçi (Kıllıt) köyüne -ki bu köy Süryani köyüdür ve UNESCO kapsamına alındı- UNESCO kapsamına alındıktan sonra bir cami yapıldı ki burada bir tek Müslüman yaşamıyor. Şimdi de Zaz köyüne aynı şeyi yapmak istiyorlar.

Özellikle Midyat Müftüsü burada çok kötü bir rol oynuyor ve değişik iş adamlarına şunu söylüyor: "Gidin, Süryani köylerinde cami yapın, onlar korkularından bir daha bu köylere dönmeyecekler ve topraklarına konacaksınız." Bu da bir din adamıdır ve bunlar bu camileri yaparken naylon faturalarla bunları şişiriyorlar Allah adına cami yaptıklarını söyleyerek; bu, kabul edilecek bir şey değildir...

Biz elbette ki cami yapımına karşı değiliz ancak ihtiyaç olmadığı hâlde bir Hristiyan köyüne zorla cami yapmanın arkasında bir art niyet olduğunu düşünüyoruz...

Herhangi bir inancın topluma veya bir insana dayatılması, zorla benimsetilmeye çalışılması, aynı şekilde bir Alevi ve bir Hristiyan köyüne zorla cami yapılması zorbalıktır. İnsanların rızası olmadan zorla yapılacak bir cami o köydeki huzurun bozulmasına neden olacaktır. Oysaki ibadet yerleri sevginin, barışın ve huzurun mekânlarıdır; toplumsal barışı, huzuru bozmak için kullanılmamalıdır. Zaz köyünde zorla yapılmak istenen cami tam da bu huzursuzluğa neden olacaktır. Bu nedenle, projenin kalıcı olarak iptal edilmesini istiyoruz." şeklinde açıklamalarda bulunmuştur.

Bu bağlamda;

1. Mardin Milletvekili Sayın George Aslan tarafından dile getirilen Midyat'a bağlı Zaz köyü, Türkçe adı ile İzbırak Mahallesinde "bir Müslüman ailenin" yaşadığı doğru mudur, bu aile iddia edildiği gibi sonradan zorla köye yerleşen bir aile midir?
2. İddia edildiği gibi 2000'li yıllarda bölgede yapılan tapu kadastro çalışmaları kapsamında bu köyde Süryanilere ait bir ev cami olarak tescil ettirilmiş midir ve buraya cami yapmak için inşaat çalışmalarına başlanmış mıdır?
3. İddia edildiği gibi, söz konusu cami inşaatının durdurulması için mezkur köyde ve yurt dışında yaşayan Süryanilerden oluşan bir heyetin Kaymakam, Müftülük ve Valiyle görüşerek inşaatın durdurulmasını talep ettiği ve yapılan görüşmeler sonucunda geçici olarak inşaatın durdurulduğu doğru mudur?
4. Resmi makam ve mülki amirlerin bu kararının gerekçesi nedir?
5. İddiaya göre daha önce, Midyat'ın Gülgöze, diğer adıyla Invardo köyüne bir cami yapıldığı, sonradan Savur'un Dereiçi (Kıllıt) köyüne (ki bu köyün Süryani köyü olduğu, UNESCO kapsamına alındığı ve UNESCO kapsamına alındıktan sonra bir cami yapıldığı ve üstelik burada bir tek Müslüman'ın yaşamadığı hususu ne derece gerçekleri yansıtmaktadır?
6. Midyat Müftüsü hakkında dile getirilen iddialar hakkında herhangi bir adli idari tahkikat yapılmış mıdır, yapıldıysa neticesi nedir?
7. Türkiye Cumhuriyeti Devleti hangi din, mezhep, inanç ve etnisiteden olursa olsun her bir vatandaşına eşit ve adil davranan üstelik davranmak zorunda olan bir devlettir. Din ve inanç konularında hangi saikle olursa olsun bir ayrımcılık, baskı ya da dayatma yapması anayasamız başta olmak üzere tüm kanunlarımızda yasaklanmıştır. Tarihimizin, kültür ve geleneklerimizin insana ve yaratılmış olan her bir canlıya bakış açısı da bu minvaldedir. Dolayısıyla kendi vatandaşları arasında aidiyet duygularını yaralayacak, ayrımcılığa sebep olacak bu tür uygulamaların -eğer ki iddialar doğruysa- doğru olmamasını temenni etmekle birlikte tüm bu iddia ve izahların vuzuha kavuşturulması gerekmekte olup konuyla ilgili ne gibi çalışmaların yapıldığını kamuoyu adına talep etmekteyiz.